

Βρυξέλλες, 28 Σεπτεμβρίου 2018
(OR. en)

12659/18

Διοργανικός φάκελος:
2018/0150(CNS)

FISC 387
ECOFIN 861

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΣΗΜΕΙΟΥ «Α»

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Αποδέκτης: Συμβούλιο

Αριθ. εγγρ. Επιτρ.: 9461/18 FISC 231 ECOFIN 502 - COM(2018) 298 final

Θέμα: Πρόταση ΟΔΗΓΙΑΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ για την τροποποίηση της οδηγίας 2006/112/EK σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας όσον αφορά την περίοδο εφαρμογής του προαιρετικού μηχανισμού αντιστροφής της επιβάρυνσης για τις παραδόσεις ορισμένων αγαθών και την παροχή ορισμένων υπηρεσιών που είναι επιδεκτικά απάτης, και του μηχανισμού ταχείας αντίδρασης κατά της απάτης στον τομέα του ΦΠΑ

– Γενική προσέγγιση

1. Στις 25 Μαΐου 2018, η Επιτροπή υπέβαλε πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου για την τροποποίηση της οδηγίας 2006/112/EK σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας όσον αφορά την περίοδο εφαρμογής του προαιρετικού μηχανισμού αντιστροφής της επιβάρυνσης για τις παραδόσεις ορισμένων αγαθών και την παροχή ορισμένων υπηρεσιών που είναι επιδεκτικά απάτης, και του μηχανισμού ταχείας αντίδρασης κατά της απάτης στον τομέα του ΦΠΑ¹.
2. Στόχος της εν λόγω νομοθετικής πρότασης οδηγίας για την τροποποίηση της οδηγίας 2006/112/EK του Συμβουλίου, της 28ης Νοεμβρίου 2006, σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας² (εφεξής «η οδηγία ΦΠΑ»), είναι να παρατείνει:

¹ έγγρ. 9461/18 FISC 231 ECOFIN 502.

² ΕΕ L 347, 11.12.2006, σ. 1.

- α) τη δυνατότητα των κρατών μελών να εφαρμόζουν το μηχανισμό αντιστροφής της επιβάρυνσης³ με σκοπό την καταπολέμηση της υφιστάμενης απάτης στις παραδόσεις αγαθών και τις παροχές υπηρεσιών που περιλαμβάνονται στο άρθρο 199α παράγραφος 1 της οδηγίας ΦΠΑ, και
- β) τη δυνατότητα χρήσης του μηχανισμού ταχείας αντίδρασης (MTA) για την καταπολέμηση της απάτης.
3. Κατά τη συνεδρίαση της ομάδας «Φορολογικά θέματα» στις 11 και 12 Σεπτεμβρίου 2018, όλα τα κράτη μέλη ήταν σε θέση να συμφωνούν επί της ουσίας της πρότασης.
4. Η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή εξέδωσε τη γνώμη της σχετικά με τη νομοθετική πρόταση στις 11 Ιουλίου 2018⁴, ενώ εκκρεμεί η γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.
5. Η Επιτροπή των Μονίμων Αντιπροσώπων (2ο τμήμα) αποφάσισε, στις 26 Σεπτεμβρίου 2018, να προτείνει ο εν λόγω φάκελος να υποβληθεί στο Συμβούλιο ως σημείο «Α» (χωρίς συζήτηση)⁵. Οι απομένουσες κοινοβουλευτικές επιφυλάξεις εξέτασης ήρθαν από όλες τις αντιπροσωπίες.
6. Καλείται συνεπώς το Συμβούλιο να καταλήξει σε γενική προσέγγιση επί του σχεδίου οδηγίας, βάσει του κειμένου της πρότασης της Επιτροπής, όπως παρατίθεται στο παράρτημα Ι του παρόντος σημειώματος, με σκοπό την έκδοση της οδηγίας, με την επιφύλαξη της αναθεώρησης του κειμένου από τους γλωσσομαθείς νομικούς.

³ Ως γενικό κανόνα, το άρθρο 193 της οδηγίας για τον ΦΠΑ ορίζει ότι υποχρεούνται να καταβάλλουν ΦΠΑ οι υποκείμενοι στο φόρο που πραγματοποιούν παραδόσεις αγαθών ή παροχές υπηρεσιών. Ο μηχανισμός αντιστροφής της επιβάρυνσης, κατά παρέκκλιση από το εν λόγω σύστημα τμηματικών πληρωμών, επιτρέπει να χαρακτηριστεί ως υπόχρεος του ΦΠΑ ο (υποκείμενος στο φόρο) λήπτης της παράδοσης ή της παροχής.

⁴ έγγρ. 9762/18 FISC 246 ECOFIN 570.

⁵ έγγρ. 12163/18 FISC 359 ECOFIN 824.

Πρόταση

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την τροποποίηση της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας όσον αφορά την περίοδο εφαρμογής του προαιρετικού μηχανισμού αντιστροφής της επιβάρυνσης για τις παραδόσεις ορισμένων αγαθών και την παροχή ορισμένων υπηρεσιών που είναι επιδεκτικά απάτης, και του μηχανισμού ταχείας αντίδρασης κατά της απάτης στον τομέα του ΦΠΑ

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 113,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου⁶,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής⁷,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία,

⁶ ΕΕ C , , σ. .

⁷ ΕΕ C , , σ. .

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

1. Η φοροδιαφυγή στον τομέα του φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) οδηγεί σε σημαντικές απώλειες του προϋπολογισμού και έχει επιπτώσεις στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.
2. Το άρθρο 199α της οδηγίας 2006/112/EK⁸ του Συμβουλίου επιτρέπει στα κράτη μέλη να προβλέπουν ότι υπόχρεος του ΦΠΑ για παραδόσεις ή παροχές που απαριθμούνται στο εν λόγω άρθρο είναι ο υποκείμενος στον φόρο προς τον οποίο πραγματοποιείται η παράδοση ή παροχή (μηχανισμός αντιστροφής της επιβάρυνσης) προκειμένου να αντιμετωπίζεται ταχέως το πρόβλημα της απάτης του αφανούς εμπόρου στις ενδοκοινοτικές συναλλαγές (ΕΑΑΕ). Τα κράτη μέλη μπορούν να εφαρμόζουν τον μηχανισμό αυτόν έως τις 31 Δεκεμβρίου 2018 και για ελάχιστη περίοδο δύο ετών.
3. Το ειδικό μέτρο του μηχανισμού ταχείας αντίδρασης (MTA) που θεσπίζεται στο άρθρο 199β της οδηγίας 2006/112/EK παρέχει στα κράτη μέλη τη δυνατότητα ταχύτερης διαδικασίας η οποία επιτρέπει την εισαγωγή του μηχανισμού αντιστροφής της επιβάρυνσης για ορισμένες παραδόσεις αγαθών και παροχές υπηρεσιών ώστε να καταπολεμηθεί η αιφνίδια και εκτεταμένη απάτη που μπορεί να οδηγήσει σε σημαντικές και ανεπανόρθωτες οικονομικές ζημιές. Σύμφωνα με το άρθρο 3 της οδηγίας 2013/42/ΕΕ⁹ του Συμβουλίου, τα κράτη μέλη μπορούν να εφαρμόζουν το ειδικό μέτρο του MTA έως τις 31 Δεκεμβρίου 2018.
4. Στις 8 Μαρτίου 2018, η Επιτροπή υπέβαλε έκθεση σχετικά με τις επιπτώσεις των μηχανισμών καταπολέμησης της απάτης που αναφέρονται στα άρθρα 199α και 199β της οδηγίας 2006/112/EK προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο¹⁰.

⁸ Οδηγία 2006/112/EK του Συμβουλίου, της 28ης Νοεμβρίου 2006, σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (ΕΕ L 347, 11.12.2006, σ. 1).

⁹ Οδηγία 2013/42/ΕΕ του Συμβουλίου, της 22ας Ιουλίου 2013, για την τροποποίηση της οδηγίας 2006/112/EK σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας όσον αφορά τον μηχανισμό ταχείας αντίδρασης για την καταπολέμηση της απάτης στον τομέα του ΦΠΑ (ΕΕ L 201, 26.7.2013, σ. 1).

¹⁰ Έκθεση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σχετικά με τις επιπτώσεις των άρθρων 199α και 199β της οδηγίας 2006/112/EK του Συμβουλίου στην καταπολέμηση της απάτης, COM(2018) 118, της 8ης Μαρτίου 2018.

5. Σύμφωνα με την έκθεση, τα κράτη μέλη και τα ενδιαφερόμενα μέρη θεωρούν γενικώς ότι ο μηχανισμός αντιστροφής της επιβάρυνσης που θεσπίζεται στο άρθρο 199α της οδηγίας 2006/112/EK είναι ένα αποτελεσματικό και αποδοτικό προσωρινό εργαλείο για την καταπολέμηση της απάτης στον τομέα του ΦΠΑ στους συγκεκριμένους τομείς ή για την πρόληψη της διάπραξης απάτης. Η απαίτηση της ελάχιστης περιόδου δύο ετών για την εφαρμογή του μέτρου που περιλαμβάνεται στο άρθρο 199α παράγραφος 1 αποδείχτηκε πρόσκομμα για ορισμένα κράτη μέλη τα οποία επιθυμούσαν να εισαγάγουν τον μηχανισμό αντιστροφής της επιβάρυνσης και δεν πληρούσαν την εν λόγω προϋπόθεση. Συνεπώς, η απαίτηση της ελάχιστης περιόδου δύο ετών απαλείφεται από τη διάταξη.
6. Όσον αφορά το ειδικό μέτρο του ΜΤΑ που αναφέρεται στο άρθρο 199β της οδηγίας 2006/112/EK, αν και δεν έχει χρησιμοποιηθεί πραγματικά ποτέ, τα κράτη μέλη θεωρούν ότι θα πρέπει να παραμείνει καθώς αποτελεί χρήσιμο εργαλείο και προληπτικό μέτρο έναντι εξαιρετικών περιπτώσεων απάτης στον τομέα του ΦΠΑ.
7. Δεδομένων των διαπιστώσεων και των συμπερασμάτων της έκθεσης, φαίνεται ότι τα μέτρα που αναφέρονται στα άρθρα 199α και 199β της οδηγίας 2006/112/EK αποδείχτηκαν χρήσιμα προσωρινά και στοχοθετημένα μέτρα για την καταπολέμηση της απάτης στον τομέα του ΦΠΑ. Τα εν λόγω μέτρα πρόκειται να παύσουν να ισχύουν στις 31 Δεκεμβρίου 2018 και αυτό θα στερήσει από τα κράτη μέλη ένα αποτελεσματικό εργαλείο για την καταπολέμηση της απάτης στον τομέα του ΦΠΑ. Επομένως, ενδείκνυται η παράταση της εφαρμογής των εν λόγω μέτρων για περιορισμένη χρονική περίοδο, έως την προβλεπόμενη έναρξη ισχύος του οριστικού καθεστώτος ΦΠΑ.
8. Συνεπώς, η οδηγία 2006/112/EK θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

Η οδηγία 2006/112/EK τροποποιείται ως εξής:

1. στο άρθρο 199α παράγραφος 1, η εισαγωγική φράση αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Τα κράτη μέλη μπορούν, έως τις 30 Ιουνίου 2022, να προβλέπουν ότι υπόχρεος του ΦΠΑ είναι ο υποκείμενος στον φόρο αποδέκτης των ακόλουθων πράξεων:»

2. το άρθρο 199β αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 199β

1. Ένα κράτος μέλος μπορεί, σε περιπτώσεις επιτακτικής επείγουσας ανάγκης και σύμφωνα με τις παραγράφους 2 και 3, να ορίζει τον αποκτώντα τα αγαθά ή τον λήπτη των υπηρεσιών ως υπόχρεο για την καταβολή του ΦΠΑ για ορισμένες παραδόσεις αγαθών και παροχές υπηρεσιών κατά παρέκκλιση από το άρθρο 193, ως ειδικό μέτρο του μηχανισμού ταχείας αντίδρασης («MTA») για να καταπολεμηθεί αιφνίδια και εκτεταμένη απάτη δυνάμενη να οδηγήσει σε σημαντικές και ανεπανόρθωτες οικονομικές ζημιές.

Το ειδικό μέτρο του MTA υπόκειται σε κατάλληλα μέτρα ελέγχου από το κράτος μέλος όσον αφορά τους υποκείμενους στον φόρο που πραγματοποιούν τις παραδόσεις αγαθών ή τις παροχές υπηρεσιών για τις οποίες ισχύει το εν λόγω μέτρο, και η διάρκειά του δεν υπερβαίνει τους εννέα μήνες.

2. Το κράτος μέλος που επιθυμεί να θεσπίσει ειδικό μέτρο του MTA, όπως προβλέπεται στην παράγραφο 1, αποστέλλει κοινοποίηση στην Επιτροπή, χρησιμοποιώντας το τυποποιημένο έντυπο που έχει καταρτιστεί σύμφωνα με την παράγραφο 4 και ταυτόχρονα την αποστέλλει στα λοιπά κράτη μέλη. Το κράτος μέλος παρέχει στην Επιτροπή πληροφορίες που αναφέρουν τον σχετικό τομέα, το είδος και τα χαρακτηριστικά της απάτης, την ύπαρξη επιτακτικών λόγων επείγουσας ανάγκης, τον αιφνίδιο και εκτεταμένο χαρακτήρα της απάτης και τις συνέπειές της όσον αφορά τις σημαντικές και ανεπανόρθωτες οικονομικές ζημιές. Εάν η Επιτροπή κρίνει ότι δεν έχει όλες τις απαραίτητες πληροφορίες, έρχεται σε επαφή με το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος εντός δύο εβδομάδων από την παραλαβή της κοινοποίησης και προσδιορίζει ποιες συμπληρωματικές πληροφορίες απαιτούνται. Οποιαδήποτε συμπληρωματική πληροφορία παρέχεται από το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος στην Επιτροπή, αποστέλλεται ταυτόχρονα στα άλλα κράτη μέλη. Εάν οι συμπληρωματικές πληροφορίες που παρέχονται δεν είναι επαρκείς, η Επιτροπή ενημερώνει σχετικά το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος εντός μιας εβδομάδας.

Το κράτος μέλος που επιθυμεί να θεσπίσει ειδικό μέτρο του MTA, όπως προβλέπεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, υποβάλλει ταυτόχρονα αίτηση στην Επιτροπή σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 395 παράγραφοι 2 και 3.

Σε περιπτώσεις επιτακτικής επείγουσας ανάγκης, που προβλέπονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, η διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 395 παράγραφοι 2 και 3 ολοκληρώνεται εντός έξι μηνών από την παραλαβή της αίτησης από την Επιτροπή.

3. Μόλις η Επιτροπή συγκεντρώσει όλες τις πληροφορίες που θεωρεί απαραίτητες για την αξιολόγηση της κοινοποίησης που αναφέρεται στην παράγραφο 2 πρώτο εδάφιο, τις κοινοποιεί στα κράτη μέλη. Σε περίπτωση που έχει αντίρρηση για το ειδικό μέτρο του ΜΤΑ, διατυπώνει αρνητική γνώμη εντός ενός μηνός από την εν λόγω κοινοποίηση, και ενημερώνει σχετικά το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος και την επιτροπή ΦΠΑ. Σε περίπτωση που η Επιτροπή δεν έχει αντίρρηση, επιβεβαιώνει τούτο απευθυνόμενη γραπτώς στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος και στην επιτροπή ΦΠΑ εντός της ίδιας χρονικής περιόδου. Το κράτος μέλος μπορεί να θεσπίσει το ειδικό μέτρο του ΜΤΑ από την ημερομηνία παραλαβής της εν λόγω επιβεβαίωσης. Κατά την αξιολόγηση της κοινοποίησης, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη της τις αποσταλείσες σε αυτή γραπτώς απόψεις οποιουδήποτε άλλου κράτους μέλους.
4. Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστική πράξη που θεσπίζει το τυποποιημένο έντυπο για την υποβολή της κοινοποίησης για το ειδικό μέτρο του ΜΤΑ που αναφέρεται στην παράγραφο 2 και για την υποβολή των πληροφοριών που αναφέρονται στην παράγραφο 2 πρώτο εδάφιο. Η εν λόγω εκτελεστική πράξη εκδίδεται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στην παράγραφο 5.
5. Οσάκις γίνεται αναφορά στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου(*) και, προς τον σκοπό αυτό, η επιτροπή είναι η επιτροπή που έχει συσταθεί με το άρθρο 58 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 904/2010 του Συμβουλίου(**).

6. Το ειδικό μέτρο του ΜΤΑ όπως προβλέπεται στην παράγραφο 1 εφαρμόζεται έως τις 30 Ιουνίου 2022.»·

(*) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55, 28.2.2011, σ. 13).

(**) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 904/2010 του Συμβουλίου, της 7ης Οκτωβρίου 2010, για τη διοικητική συνεργασία και την καταπολέμηση της απάτης στον τομέα του φόρου προστιθέμενης αξίας (ΕΕ L 268, 12.10.2010, σ. 1).»·

3. στο άρθρο 395, η παράγραφος 5 απαλείφεται.

Άρθρο 2

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Άρθρο 3

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες,

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος
